

רְאִי אַחֵר

מגרמנית: עמרי משורר-הרים

פרנץ ורפל נולד בשנת 1890 בפראג למשפחה יהודית אמידה וחילונית. שפת יצירתו הייתה גרמנית, והוא עמד כבר מראשית דרכו בקשרי ידידות עם יוצרים אחרים בני דורו בשפה הגרמנית, ביניהם מקס ברוד ופרנץ קפקא בני עירו. כבר בגיל צעיר זכו יצירותיו של ורפל לפרסום והוא נחשב לאחד ממובילי הזרם האקספרסיוניסטי בשירה. בשנים 1915-1917 שירת כחייל בצבא אוסטרו-הונגריה במלחמת העולם הראשונה, ובשנת 1917 הועבר לתפקיד דוברות צבאית בווינה. הוא השתקע בעיר עם תום המלחמה, וקשר קשרי ידידות עם אנשי רוח מקומיים ובהם אלמה מאהלר, אשר נשא אותה לאישה בשנת 1929. באותן השנים ביקר ורפל פעמיים בפלשתינה. לאחר סיפוח אוסטריה נמלט מפני המשטר הנאצי וגלה במשך שנתיים בצרפת. ב-1940 נמלט בעזרת "הוועד לסיוע לשעת חירום" לספרד, עבר משם לפורטוגל וממנה היגר לארצות הברית, שם נפטר בשנת 1945 בעקבות מחלת לב. ורפל כתב רומנים, סיפורים קצרים, מחזות וקובצי שירה. בין היתר כתב רומן העוסק בדמותו של הנביא ירמיהו ומחזה העוסק בדמותו של פאולוס הקדוש. הרומנים שלו זכו להערכה ולהכרה רבה. הנודע שבהם הוא 'ארבעים הימים של מוסה דאג', העוסק ברצח-העם הארמני בשנת 1915.

עֵקֶבָה

הוֹ הִירוֹגִלְיָה, הוֹ פֶּתִיל הָרָה נִפְתּוֹל,
עֵקוֹל עִז־פֶּשֶׁר שְׁמֵטָה אֶת צַעְדִּי,
קוֹרִים, בָּהֶם כְּעֶכְבִּישׁ תְּלוּיָה דְמוּתִי,
סוּדָה שֶׁל דְמוּת אֲשֶׁר פְּרָשָׁה מִן הַמַּסְלוֹל!

אֶת הָעֵקֶבָה, כְּלָבָה, שֶׁפָּחָה שְׁמָאָחוֹר,
פּוֹלָטָה נְבִיחָה סְתֵמִית וְעִמוּמָה,
וּמִתְנַפֶּלֶת פֶּתַע עַל עֵקְבוֹת עֲצָמָה
וּבְהָדוּס אֶת שְׁבִיל הַסֶּתֶר תַּעֲבֹר!

מִתּוֹךְ תְּנוּמָה וְגַל שְׁכַחְתִּי אֶת הַשָּׂכּוּל,
מֵאַחֲרֵי הַשְּׁלָכְתִּי מִבִּטְטִים שְׁבוּרִים –
מִדְּדָה בְּשִׁכְרוֹן, אֲבָל חוֹרֵק הַחוּל
מִבַּעַד לַחֲלוּם, וְחָבֵל רַב־קִשְׁרִים.

מֵאַחֲרֵי דוֹקְרִים עֲצָמַם אוֹתוֹת הַסּוּד
בְּחֵד לֹא רַחֵם, וּבִמְעֵשָׂה תְּבוּנִי
נָתִיב נְטוּה לְכַתֵּב, עָלִיו אֵין פְּפֹרוֹת:
כֹּךְ בְּפִסְעֵי אֲנִי כוֹתֵב אֶת גְּזֵר־דִּינִי.

רָאִי

רָאִי עֲלוֹב, חֲדַל־כָּל־חֶסֶד וְאֲרוּר,
מִשְׁטָח קִפּוּא שְׁאֵת נִרְקִיס הַפִּיל לַמִּים!
מִפְּלֹט לְכָל חֲלָשָׁה וְהַתְּגַלְמוֹת הָאֵין,
בּוֹ הַעוֹלָם אַחֵר טְבִיעֵת חֲנוּ יְתוּר!

מִשָּׁל לְכָלוֹב הַפֶּסֶף, בְּלִי כָּל זְכוּת וְדִין, –
לְבָךְ לִב־הֶבֶל לֹא יִרְהִיב עוֹ לַחֲרוּת,
עָלֶיךָ לְחַסְלוֹ וְגַם לְשֵׁאת רִקּוּד
שֶׁל גְּבֻרַת מְתוּקָה. נִבְגַּד, שׁוֹטָה, נִתִּין!

וַעֲת רָאִי אַחֵר יֵצֵב לְעִמָּתָהּ,
אוֹ-אֵז תִּדַּע סוּף-סוּף קָלָלָה שֶׁל שַׁחַת מָהִי,
וְהָאֲנִי שָׁלָךְ וְכָל שְׁפַעַת הָאֵין
שֶׁהוּא מַצִּיג וּמִשְׁקָף כְּנִגְדָּה.

אֵךְ אֵז יְבוֹאֵךְ יוֹם שֶׁל נֶקֶם וּגְמוּל.
הַכֶּפֶל תִּכְפִּיל בְּבוֹז אֶת הַבִּינּוֹת בְּאֶלְךָ,
תִּשְׁתִּית עוֹלָם תַּעֲתוּעֵי־עוֹעִים וְטָרֶף
שָׁבוּ נִבְרַח מִבְּלִי לַחֲמֶק מִיַּד הַמוּל.